

Årsplan 2022-2023 Stiftelsen Tertitten barnehage

Vi vil være en barnehage hvor alle føler seg trygge, blir sett, tatt på alvor og hvor det er godt å være.

Lek, glede og nysgjerrighet skal stå i fokus.

Barna skal få oppleve en hverdag hvor lek er utgangspunktet for utvikling av vennskap, sosial kompetanse og læring.

Vi skal både være lydhøre for enkeltbarns behov, og også arbeide for å skape godt samhold i barnegruppen.

Innholdsfortegnelse

OM BARNEHAGEN.....	2	PROGRESJONSPLANER.....	9
BARNEHAGEHVERDAGEN.....	2	FAGOMRÅDE: Kommunikasjon, språk og tekst.....	10
Lek.....	3	Kropp, bevegelse, mat og helse.....	11
Måltid.....	3	Kunst, kultur og kreativitet.....	12
Søvn/Hvile.....	4	Natur, miljø og teknologi.....	13
Bursdager.....	4	Nørmiljø og samfunn.....	14
Tilvenning.....	5	Antall, rom og form.....	15
Skolestartere.....	5	Etikk, religion og filosofi.....	16
Overgang barnehage-skole/SFO.....	5		
BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL.....	6		
Tidlig innsats.....	7		
Kommunikasjon og språkutvikling.....	7		
Trygt og godt læringsmiljø.....	7		
KOMPETANSEUTVIKLING.....	8		
PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON....	8		

OM BARNEHAGEN:

Barnehagen Stiftelsen Tertitten Barnehage ligger i Solstadveien 79 på Hvalstad, tett på Hvalstad togstasjon.

Vi er en 1 avdelings barnehage med godkjent plass til ca 20 barn, avhengig av alderssammensetningen.

Vår åpningstid er kl. 0730 – 1700, vi åpner døren kl. 0725 så foreldre kan komme inn i barnehagen med barna og forberede levering. Kjernetiden vår er fra kl. 0930 til kl.15.00

Det er 5 planleggingsdager i året hvor barnehagen er stengt, for 2023-2024 er det:
Fredag 4.november, Fredag 22.12, Tirsdag 2.april, Fredag 10.mai og Fredag 14.juni

Barnehagen holder feriestengt mellom jul og nyttår, påskeuka og de tre siste ukene i juli som for sommeren 2024 er uke 28, 29 og 30.

Foreldresamarbeid foregår gjennom daglige samtaler ved levering og henting, foreldremøter, foreldresamtaler, foreldreråd og SU

Vi bruker PBL's KIDplan til dagsplan, informasjon, oppholds registrering og foreldre registrerer selv ferie og fridager her.

BARNEHAGEHVERDAGEN

Omsorg, nærhet og trygghet er en forutsetning for trivsel og utvikling i barnehagen. Barna skal oppleve mestring, samt ha noe å strekke seg etter. Personalet jobber med å tilpasse utfordringer og hjelp til hvert enkelt barn, for å gjøre det «lett for barnet å gjøre det riktig og vanskelig å gjøre det feil» gjennom alle dagens situasjoner.

Barna skal oppleve at de påvirker og medvirker i egen hverdag. At deres syn, interesser og opplevelser blir tatt hensyn til. Og voksne legge til rette for aktiviteter og lek med utgangspunkt i barnas interesser, undringer, opplevelser og hva de er opptatt av og uttrykker til hverandre og til de voksne.

Lek

Leken har og skal ha, en stor plass i barnas hverdag. Leken er en viktig arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. I barnehagen tilrettelegger vi tid og rom for lek, med ulike typer lekemateriell for å inspirere til ulike typer lek, fantasi og utforsking. I dette har vi med oss tanken om at «jo mer et leketøy kan gjøre av seg selv -jo mindre kan barna gjøre med den... Og jo mindre et leketøy kan gjøre av seg selv –jo mer kan barna gjøre med den». De voksne er bevisst sin egen rolle som observatører, veiledere, initiativtakere og aktiv deltager i lek. Tilpasset behovet til hvert enkelt barn, og barna som gruppe.

Måltider

8.30-9.00 spiser vi frokost i barnehagen

Til frokost har barna med matpakker hjemmefra.

Ca kl 11.00 spiser vi lunsj.

Ca kl 14.00 spiser vi «2-mat» som er et mindre mellommåltid med grønnsaker, frukt og knekkebrød. Servert av barnehagen.

Vi legger vekt på å gi barna gode måltidsopplevelser for å utvikle et godt forhold til måltider og sunn mat, og få i seg det de trenger av næring og energi for trivsel og utvikling. For å få til dette er både små og store avhengig av matro, det vil si samarbeid med dere foreldre slik at måltidene skjermes for levering og henting så langt det lar seg gjøre.

Søvn/Hvile

Søvn og hvile er viktig for hjernens utvikling og for å «lade batteriene» til lek og læring. Barn har individuelle behov. Og det er også individuelt i hvilken grad de er i stand til å regulere dette selv, eller trenger hjelp til for eksempel å ta en «timeout» fra høy aktivitet og til å finne roen med en bok, lytte til rolig musikk eller annen roligere aktivitet. De minste barna har behov for å sove i løpet av dagen, og vi har sovetid mellom lunsj og 2måltidet. Barna sover ute i egne vogner. Det er viktig med god kommunikasjon og samarbeid mellom hjem og barnehage for å gi hver enkelt det de trenger av søvn og hvile. De aller minste har kanskje behov for å sove 2 ganger når de starter i barnehagen.

Bursdager

Vi markerer barnas bursdager i barnehagen ved at bursdagsbarnet som person er i fokus denne dagen. Vi henger ut flagget og til feiringen ved 2måltidet har vi flagg med barnets nasjonaliteter på bordet. Bursdagsbarnet er selv med å lage smoothie i barnehagen til feiringen (gjelder ikke alltid de minste barna. De kan ha andre behov som små, og får være med å lage smoothie når de blir større).

Tilvenning - Oppstart i barnehagen

Foreldre får et velkomtbrev/e-post, der foreldre blir informert om rutinene i tilvenningsperioden. Og vi avtaler en tid hvor barn og foreldre kan besøke barnehagen. Sammen lager vi en grovplan for tilvenningsperioden bygget på Asker Kommunens standard for en trygg og god barnehagestart [Askerbarnehagene - Trygg start i Askerbarnehagene \(google.com\)](https://www.google.com) og det enkelte barnets individuelle behov.

I samarbeid mellom foreldre og barnehagen justeres planen om nødvendig underveis ut fra barnets behov og signaler.

1 ansatt har hovedansvar for tilvenningsperioden, denne ansatte tar imot barn og en foresatt første dag og er sammen med dem den tiden de skal være der. Sammen med foresatte planlegges de neste tilvenningsdagene ut fra barnets beste. Det er viktig å bruke god tid for å få til en trygg og god tilvenning.

Skolestartere

Selvstendighet og egenledelse er viktig før skolestart: Vi skal blant annet øve på å høre kollektive og individuelle beskjeder, ta ansvar for egne ting og klær, rydde etter seg selv, gjenkjenne og forstå egne og andres følelser, se og møte andres behov, tenke hvilke klær vi trenger med tanke på klima, kle på seg selv og gå på do aleine. Vi voksne skal gi barna erfaringer som styrker mestringsfølelsen og dermed selvstendighet og selvfølelse. Skolestarterene er med på brannvesens Brannskole, som er brannvernopplæring for skolestartere. Vi tilbyr skolestarterne skiskole og vanntilvenning. Og bruker også disse turene til å lære og øve de nevnte skoleforberedene ferdighetene.

Overgang barnehage-skole/SFO

Vi følger Asker kommunes "Standard for overgang barnehage - skole/skolefritidsordning i Asker". Det handler om å bygge BRO mellom barnehage, skole og SFO. Slik at barna får en trygg og god overgang. Skolestarterene skal få mulighet til å glede seg til å begynne å skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaring, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer på skolen og SFO (Rammeplan for barnehagen 2017)

BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL

Årsplanen er basert på Lov om barnehager, Rammeplan for barnehager og kommunale føringer for barnehagene.

I Lov om barnehager § 1 finner vi barnehagens formål:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.» «Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.» «Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering."

I Rammeplan for barnehager beskrives det utfyllende om barnehagens innhold og oppgaver. «Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, dannelse, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling.» Rammeplanen er en forskrift til Barnehageloven. Den gir personalet i barnehagen en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet».

Tidlig innsats:

Tidlig innsats handler om å forebygge skjevutvikling gjennom godt allmennpedagogisk arbeid i barnehagehverdagen for alle. Samt avdekke eventuelle vansker slik at tiltak kan iverksettes tidligst mulig for de barna som trenger det. Barnehagen har flere samarbeidsinstanser som kommunens støtteteam, PPT, helsestasjon og barnevern.

Kommunikasjon og språkutvikling:

Adferd er barnas språk som vi voksne må kunne lese, handle i forhold til barnets beste, og sette ord på for dem når de ikke klarer det selv. De minste barna kommuniserer «kun» med kroppen, adferd og lyder som gråt og latter. Vi jobber for å ha et godt språkmiljø rundt barna og hjelpe dem med å sette ord på alt vi omgir oss med fra brødsmyler på bordet til vanskelige følelser. Det er viktig å være klar over at det er store individuelle forskjeller i barns språkutvikling. Personalets kunnskap om barns språktilegnelse er derfor svært viktig for at det enkelte barnet skal få god støtte. Når barn strever med språket, kan det skyldes forsinket språkutvikling eller en språkvanske. Det er ingen klare grenser mellom typisk, forsinket og/eller avvikende språkutvikling. Flerspråklighet vil i mange tilfeller kunne gjøre vurderingen enda mer utfordrende. Det som er viktig er at de voksne er til stede og tilgjengelige for barna, slik at de kan være støttende og gi barna et trygghet i et godt læremiljø.

Trygt og godt læringsmiljø:

Barnehagen jobber forebyggende gjennom blant annet fokus på å styrke barns sosiale kompetanse. Sosial kompetanse handler om å lykkes i å omgås andre. Ta plass og gi plass, i et fellesskap som alle barn skal oppleve å føle seg som en verdifull del av i barnehagen. Inkludering i et fellesskap, vennskap og lek med jevnaldrende styrker barnas utvikling og læring. Barnehagen har egen handlingsplan for trygt og godt barnehagemiljø.

KOMPETANSEUTVIKLING

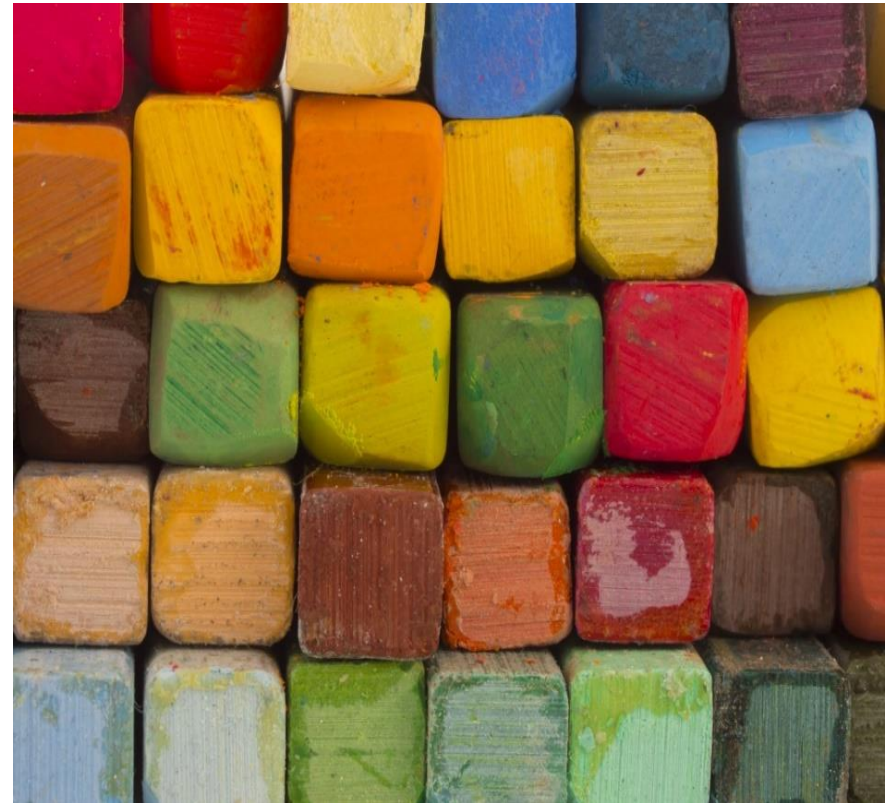
Vi jobber kontinuerlig med forbedring og kompetanseheving, gjennom kurs i Asker kommune, PBL og andre aktører i barnehagefaget. I tråd med den nye barnehageloven 2021 fokuserer vi på psykisk helse og inkluderende barnehage miljø som kompetansehevings områder.

PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

Barnehagens pedagogiske arbeid skal planlegges, vurderes og dokumenteres. Årsplanen er en del av barnehagens planlegging. I tillegg utarbeider vi periodeplaner og ukeplaner som gir en oversikt over avdelingenes mål og innhold for kommende periode. Aktiviteter planlegges med mål, innhold og metoder. Disse planene vurderes og evalueres fortløpende. Bilder som legges ut på KIDplan er en av våre dokumentasjonsmetoder.

Barnehagen bruker kartleggingsprogrammene TRAS og "Alle med" som dokumenterer observasjoner i forhold til språk, kommunikasjon, sosialt samspill, motorisk utvikling, lek, trivsel, osv. Dette for å sikre at alle barn med ulike behov fanges opp tidlig og får den hjelp og støtte de trenger.

Hvert år er barnehagen med i Udir sin brukerundersøkelse og personalet gjennomgår resultatene sammen for å vurdere og evaluere ut ifra foreldrenes svar. Vi anser foreldrene som en viktig resurs for at barna skal trives i barnehagen.

PROGRESJONSPLANER

En progresjonsplan skal sikre at barna får nye opplevelser og utfordringer å strekke seg mot etter hvert som de vokser og utvikler seg. Progresjonsplanen er delt inn etter alder, og progresjonen skal synliggjøres innenfor hvert enkelt fagområde. I barnehagen vil som oftest flere fagområder være representert samtidig i temaopplegg, hverdagsaktiviteter og på turer. Personalet tenker og jobber helhetlig. De sørger for progresjon rundt de ulike fagområdene etter alder, modenhet og interesse/barns medvirkning. Og skal sikre at hvert fagområde blir ivaretatt selv om de sjelden opptrer isolert.

Progresjonsplanen tar utgangspunkt i de 7 fagområder rammeplanene viser til:

1. Kommunikasjon, språk og tekst
2. Kropp, bevegelse, mat og helse
3. Kunst, kultur og kreativitet
4. Natur, miljø og teknologi
5. Nærmiljø og samfunn
6. Antall, rom og form
7. Etikk, religion og filosofi

FAGOMRÅDE: KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

1- 2 år

- Barna skal oppleve gleden av å mestre kommunikasjon i form av nonverbalt språk ved å få respons på sine uttrykk.
- Vi bader barna i språk. Setter ord på handlinger og det vi omgir oss med.
- Vi jobber gjenkjennelse og forståelse av hverdagsord
- Vi leser og ser i peke- og bildebøker med enkel tekst.
- Vi synger og leker med rim og regler.
- Vi ser og samtaler om bilder av meg selv og familien min

3-4 år

- Vi setter ord på tanker, behov og følelser.
- Vi leser bøker med mer tekst og hører på lydbøker.
- Vi leker med språket, rimord og tulleord. Lytter og utforsker.
- Vi synger sanger med flere vers.
- Barna møter symboler, tall og bokstaver i sine omgivelser.
- Barna har lekegrupper med fokus på språk

Skolestartere

- Barna øver på å ta imot beskjeder hvor de skal utføre flere ulike handlinger.
- Vi leser bøker og tekster med mindre bilder
- Vi blir kjent med leseretningen
- Vi gjenforteller og dikter egne historier
- Vi bruker rim og regler og lærer utenat.
- Vi motiverer barnas interesse og lek med lesing og skriving.

FAGOMRÅDE: KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

1-2 år

- Voksne tilrettelegger for god fysisk utfoldelse inne og ute, og inspirerer barna til å være med.
- Barna oppfordres til å prøve selv og får tid til å klatre opp på stolen, gå ned trappa, ta av og på tøfler og sko.
- Gjennom benevning, rim, regler og sanger setter vi ord på ulike kroppsdel.
- Legge til rette for sansestimulerende aktiviteter.
- Ha fokus på sunt kosthold
- Barna inspireres til å smake på variert mat.
- Søvn og hvile.

3-4 år

- Legge til rette for fin- og grovmotorisk lek inne og ute.
- Legge til rette for selvstendighetstrening.
- Gi barna kunnskap om kroppen og dens funksjon.
- Barna forsyner seg selv ved matbordet og sender maten videre til nestemann ved måltid.
- Vi samtaler om hva slags mat kroppen trenger.

Skolestartere

- Barna får tilbud om vanntilvenning og skiskole
- Øve på finmotorikk som for eksempel blyantgrep og klipping.
- Øve på selvledelse og kroppsbeherskelse
- Øve på å mestre overganger mellom aktivitet og ro
- Gi kunnskap om riktige klær til riktig årstid.
- Gi kunnskap og erfaring med gode og sunne mat
- Barna har ukentlige turer ut av barnehagen

FAGOMRÅDE: KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

1-2 år

- Barna skal få bruke kroppen sin og alle sansene i møte med ulike materialer og uttrykksformer (eks. vann, sand, snø, plastelina, fingermaling og musikk)
- Vi synger for og med barna.
- Barna får utforske å lage lyd med ulike materialer og rytmeinstrumenter.

3-4 år

- Barna skal få oppleve glede og fellesskap i møte med kunst, kultur og kreativitet
- Barna skal få utforske og få erfaringer med bruk av ulikt materiell, redskaper og teknikker.
- Barna opplever at egne kreative uttrykk vedsettes.
- Barna får utfolde seg gjennom dans, sang og musikk.
- Barna får spille på rytme – og andre instrumenter vi har i barnehagen.
- Sang, musikk, dans og teater, gjennom kommunens tilbud

Skolestartere

- Bli kjent med ulike uttrykksformer og få utfolde seg inne og ute
- Barna skal få oppleve forskjellige kunstneriske og kulturelle uttrykksformer
- Barna skal få utforske og få erfaringer med bruk av ulikt materiell, redskaper og teknikker
- Barna skal få erfaringer med å tenke kreativt når det gjelder gjenbruksmaterialer.
- sang, musikk, dans og teater, gjennom kommunens tilbud

FAGOMRÅDE: NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

1-2 år

- Barna er ute året rundt og får sanse, erfare og oppleve naturens vekslinger med regn, is, vind, sol og snø. Med fokus på å bli glad i å være ute
- Barn og voksne undrer seg sammen over det de ser i naturen
- Vi er ute i barnehagen og går på korte turer i nærmiljøet.
- Vi lærer barna til å ta vare på lekene ved å rydde etter lek og aktivitet.

3-4 år

- Barna skal få en begynnende forståelse om hvorfor vi sorterer søppel, og hvorfor det er viktig å ta vare på det som er rundt oss.
- Gi barna variert erfaring med natur og miljø ved å gå på turer i nærmiljø, by og skog.
- Vi er oppmerksomme på forandringene i naturen rundt oss.
- Vi følger utviklingen fra frø til plante og undrer oss over ting som vokser og gror
- Gi barna kjennskap til dyr og planter.

Skolestartere

- Vi utforsker planter og dyr/småkryp.
- Barna skal få en forståelse for hvorfor og hvordan vi kan ta vare på miljøet.
- La barna få erfare hvordan teknologi kan brukes i leken og i hverdagslivet.
- Barna skal gjennom turer i naturen, samtaler, bøker og lignende få en begynnende forståelse av årets gang og naturens kretsløp.

FAGOMRÅDE: NÆRMILJØ OG SAMFUNN

1-2 år

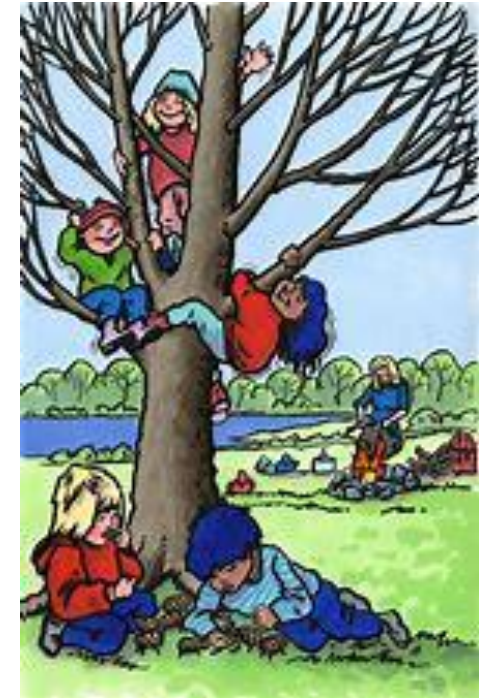
- Bli kjent med barnehagens fysiske miljø inne og ute.
- Bli kjent med de voksne og de andre barna i barnehagen.
- Trygghet og rutiner.

3-4 år

- Bli kjent med nærmiljøet gjennom turer
- Få kjennskap til ulike folkeslag og kulturer.
- Legge godt til rette for og inspirere til rollelek som familie, sykehus, brannmenn og politi
- Vise barna at alle er viktige for fellesskapet og legge til rette for et inkluderende miljø.

Skolestartere

- Lærer om ulike folkeslag og kulturer.
- Gi barna innsikt i likestilling og likeverd.
- Legge til rette for god overgang fra barnehage til skole.
- Bli kjent med nærmiljøet gjennom turer

FAGOMRÅDE: ANTALL, ROM OG FORM

1-2 år

- Voksne teller og benevner bevist begreper for antall, rom og former i naturlige situasjoner.
- Innpassningspuslespill og stor-lego
- Vi jobber med begreper og motsetninger; stor - liten, opp – ned, over - under

3-4 år

- Barna øver på å ordne gjenstander etter størrelse.
- Bruke aktiviteter som omhandler tall og telling.
- Puslespill og ulike typer konstruksjonsmateriale
- * Vi bruker aktivt sorteringssett

Skolestartere

- Vi bruker ord og begreper som skiller mellom størrelser, større enn og mindre enn og midt imellom.
- Gi barna kjennskap til mål og vekt, antall, rom og tid.
- Gi barna erfaring med å spille spill som omhandler tall og forflytning.
- Puslespill med flere brikker og ulike typer konstruksjonsmateriale

FAGOMRÅDE: ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

1-2 år

- Vi anerkjenner setter ord på barnas ulike følelsesuttrykk.
- Dele og låne bort.
- Barna får opplevelser og erfaringer knyttet til høytider som jul og påske

3-4 år

- Vi snakker om følelser og hvordan vi er mot hverandre.
- Vi undrer oss sammen med barna om det som skjer i hverdagen.
- Vi filosoferer og undrer oss sammen med barna rundt mulige konsekvenser knyttet til de handlingene vi gjør.
- Barna får begynnende kjennskap til hvorfor vi feirer jul og påske.
- Barna får begynnende kjennskap til de ulike kulturene som er representert i barnehagen.

Skolestartere

- Barna kan selv uttrykke sine ønsker og behov.
- Vi lytter til andres ønsker og behov.
- Vi jobber med undring og refleksjon knyttet til handlingene våre.
- Vi vil gi barna rom til å løse konflikter og utfordringer de kan mestre på egenhånd.
- Barna får lære om hvorfor vi feirer jul og vet noe om hva høytidene innebærer.
- Barna lærer om de ulike kulturene som er representert i barnehagen.

